

Program for Natur- og Miljøforskningskonferencen den 22.-23. august 2002

Torsdag den 22. august				
09:00-10:00	Registrering, ophængning af posterpræsentationer, kaffe/the m.v.			
10:00-10:30	Åbning af konferencen: Velkomst ved arrangementskomitéen, samt 3 velkomsttaler á 10 min. ved Miljøminister Hans Christian Schmidt , direktør Sten Nørskov Laursen , Fyns amt og direktør Henrik Sandbech , Danmarks Miljøundersøgelser			
10:30-11:30	Fælles indledningssession: (2 fagligt-filosofiske indlæg á 20 min., efterfulgt af 20 min. diskussion) "Miljø- og Natur - mellem forskningens og politikens Scylla og Charybdis" ved Per Christensen , professor ved Ålborg Universitet og vismand i Naturrådet "Det misantropiske versus det kyniske natursyn" ved Jens Morten Hansen , adjungeret professor ved Københavns Universitet og direktør i Forskningsstyrelsen			
11:30-13:00	Frokost/Posterpræsentationer			
13:00-15:15	Session 1 Biodiversitet og naturkvalitet i det danske landskab (Auditorium 1)	Session 2 Natur og miljø i søer og vandløb (Auditorium 2)	Session 3 Økotoxikologi og risikovurdering i jord og vand (Auditorium 3)	Session 7 Miljøøkonomi, miljøsociologi, integrerede analyser og indikatorer (Auditorium 4)
15:15-15:45	Kaffepause			
15:45-17:30	Session 1 (fortsat)	Session 2 (fortsat)	Session 3 (fortsat)	Session 7 (fortsat)
19:00-23:00	Konferencemiddag			

Fredag den 23. august				
09:00-10:55	Session 4 Natur og miljø i fjord og hav (Auditorium 2)	Session 5 Luft, miljø og sundhed (Auditorium 3)	Session 6 Effekter af globale miljø- og klimaforandringer (Auditorium 4)	
10:55-11:20	Kaffepause			
11:20-13:00	Session 3 (fortsat) Økotoxikologi og risikovurdering i vand (Auditorium 1)	Session 4 (fortsat)	Session 5 (fortsat)	Session 6 (fortsat)
13:00-14:00	Frokost/Posterpræsentationer			
14:00-15:00	Afslutningssession (7 journalistiske indlæg á 2:30 min. efterfulgt af 30 min. diskussion, samt afrunding ved arrangementskomitéen)			

Hver af de faglige sessioner indledes af en inviteret miljøjournalist, som fortæller om sin forventning til sessionen. Derefter er der mulighed for en kort replik. Varighed i alt 15 min. Der er afsat 20 min. til hvert foredrag, incl. tid til diskussion. Der er i alt accepteret 105 bidrag, fordelt på 78 foredrag og 27 posters. Posterpræsentationer må maksimalt fylde 120 cm x 120 cm.

Program for Natur- og Miljøforskningskonferencen 22.-23. august 2002

Torsdag den 22. august 2002 kl. 13:00-17:30

Auditorium 1

Session 1 Biodiversitet og naturkvalitet i det danske landskab			
Ordstyrere: Jesper Fredshavn/DMU, Christian Tønnesen/Fyns Amt og Karsten Raulund Rasmussen/FSL			
13:00-13:15	Indledning ved freelance journalist Jan Skriver		
13:15-13:35	ALMaSS – landskabsøkologiske modeller i naturforvaltning	Chris Topping, Peter Odderskær og Jane Uhd Jepsen DMU, Afd. for Landskabsøkologi	1.1
13:35-13:55	Hvor galt står det til med naturen i det åbne land? - resultater fra Danmarks længste tracéstudie	Signe Nepper Larsen, Martin Vestergaard og Ole Geertz-Hansen COWI A/S	1.2
13:55-14:15	Kan vi forudsige sandsynligheden for specifikke økologiske scenarier?	Christian F. Damgaard DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi	1.3
14:15-14:35	Naturen i det agrare Landskab - et historisk bidrag til landskabsanalyse og -vurdering	Bernd Münier ¹ , Pia Frederiksen ¹ , Bent Odgaard ² og Jørgen R. Rømer ³ ¹ DMU, Afd. for Systemanalyse ² Aarhus Universitet ³ Hasseriis Gymnasium	1.4
14:35-14:55	Naturplaner som metode til at identificere agerlandets naturkvaliteter	Knud Tybirk DMU, Afd. for Landskabsøkologi	1.5
14:55-15:15	Naturkvalitet i strandenge, moser og overdrev i Fyns amt	Erik Vinther ¹ Henrik Tranberg ² , Nina Kjær Pedersen ¹ og Rasmus Ejrnæs ³ ¹ Fyns Amt ² Naturconsult ³ DMU, Afd. for Landskabsøkologi	1.6
15:15-15:45	Kaffe/the		
15:45-16:05	Referencebaseret naturkvalitetsvurdering over internettet	Rasmus Ejrnæs DMU, Afd. for Landskabsøkologi	1.7
16:05-16:25	Betydningen af genetisk modificerede afgrøder for biodiversiteten og naturindholdet i agerlandet	Niels Elmegaard, Beate Strandberg og Marianne Bruus Pedersen DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi.	1.8
16:25-16:45	Genetiske aspekter af habitatfragmentering og udsætning hos løvfrø, <i>Hyla arborea</i> , belyst ved hjælp af variation i DNA-mikrosatellitter. Preliminære resultater	Liselotte Wesley Andersen ¹ , Kåre Fog ² og Christian F. Damgaard ³ , ¹ DMU, Afd. for Kystzoneøkologi, ² 3670 Veksø, ³ DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi	1.9
16:45-17:05	DanBIF - Danmarks nationale knudepunkt for GBIF (Global Biodiversity Information Facility)	Henrik Enghoff og Isabel Calabuig, DanBIF, c/o Zoologisk Museum, Københavns Universitet	1.10
17:05-17:30	Diskussion		

[Til forsiden](#)

Torsdag den 22. august 2002 kl. 13:00-17:30

Auditorium 2

Session 2 Natur og miljø i søer og vandløb			
Ordstyrere: Kurt Nielsen/DMU, Poul Nordemann Jensen/Århus Amt og Kaj Sand-Jensen/KU			
13:00-13:15	Indledning ved journalist Pauli Andersen, Berlingske Tidende		
13:15-13:35	Nitrat i vand under skove	Per Gundersen, Karin Hansen, Annemarie Bastrup-Birk, Inger K. Schmidt, Lars Bo Pedersen, Ingeborg Callesen, Lars Vesterdal og Karsten Raulund Rasmussen Forskningscentret for Skov & Landskab	2.1
13:35-13:55	Fosfor i åer, søer og fjorde: Hvad betyder landbruget som forureningskilde?	Brian Kronvang, Ruth Grant og Hans L. Iversen DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	2.2
13:55-14:15	Den diffuse fosforafstrømning - hvilke kilder, transportveje - og reguleringsmuligheder?	Lisbeth Wiggers Århus Amt, Natur og Miljøkontoret	2.3
14:15-14:35	Vandrammedirektivet – kan implementeringen blive lettere?	Hanne Kaas og Merete Styczen DHI - Institut for Vand og Miljø,	2.4
14:35-14:55	Habitater i vandløb	Morten Lauge Pedersen og Nikolai Friberg DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	2.5
14:55-15:15	Habitatmodeller kan anvendes ved vandløbsplanlægning	Flemming Møhlenberg, Jørgen K. Jensen og Flemming Hansen DHI – Institut for Vand og Miljø	2.6
15:15-15:45	Kaffe/the		
15:45-16:05	De fysiske forhold i mindre vandløb - tilstandsvurdering som praktisk redskab i kommunernes planlægning	Erik Jørgensen Hedeselskabet	2.7
16:05-16:25	Restaurering af Furesøen	Morten Jepsen, Peter Bandholtz Jørgensen og Ida Dahl-Nielsen Frederiksborg Amt	2.8
16:25-16:45	Udsætning af geddeyngel som redskab i restaurering af uklare søer: to mulige årsager til ringe effekt	Christian Skov, Søren Berg og Lene Jacobsen Danmarks Fiskeriundersøgelser, Afdeling for Ferskvandsfiskeri	2.9
16:45-17:05	Benthisk og pelagisk mikroalgeproduktion i to lavvandede søer med forskellig næringsstofindhold	Lone Liboriussen og Erik Jeppesen DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	2.10
17:05-17:25	Brakvandssøer: Struktur og funktion	Martin Søndergaard, Erik Jeppesen, Susanne Amsinck, Jens Peder Jensen, Torben L. Lauridsen, Frank Landkildehus og Kurt Nielsen DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	2.11
17:25-17:30	Diskussion		

[Til forsiden](#)

Posterpræsentationer Session 2 Natur og miljø i søer og vandløb

	Bestemmelse af Søers Historiske Udvikling	Peer Bo Mortensen, Louise Schlüter, Arne Jensen DHI – Institut for Vand og Miljø	P2.1
	Development of the cladoceran community in Dallund Sø, Denmark, during the last 7000 years – based on macrofossils in the sediment	L. Johansson ¹ , E. Bradshaw ² , E. Jeppesen ¹ og Peter Rasmussen ² ¹ DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi ² GEUS	P2.2
	Distribution and Ecology of <i>Cladocera</i> in Brackish Lakes – Evidence from Surface Sediments	Susanne Lildal Amsinck, Erik Jeppesen, og Frank Landkildehus DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P2.3
	Lake restoration by aluminium addition – a full scale experiment	Kasper Reitzel ¹ , Jonas Hansen ¹ , Frede Ø. Andersen ¹ , Henning S. Jensen og Kjeld S. Hansen ² ¹ Syddansk Universitet, Biologisk Institut ² Fyns Amt	P2.4
	Erfaringer fra restaurering og pleje af Kollelev Mose	Erik Jørgensen og Søren Gabriel Hedeselskabet	P2.5
	Multivariate analysis of phytoplankton communities in 37 Danish lakes studied during 12 years	J. P. Jensen, E. Jeppesen og R. Bjerring Olsen DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P2.6
	Multivariate analysis of rotifer communities in 35 Danish lakes studied during 7 years	R. Bjerring Olsen, J. P. Jensen og E. Jeppesen DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P2.7
	Grødeskæring reducerer invertebratsamfundenes artsdiversitet	Lars-Henrik Heckmann DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P2.8

[Til forsiden](#)

Torsdag den 22. august 2002 kl. 13:00-17:30

Auditorium 3

Session 3 Økotoksikologi og risikovurdering i jord og vand

Ordstyrere: Hans Løkke/DMU, Nils Bull/Kbhs. Amt og Alex Sonnenborg/GEUS

13:00-13:15	Indledning ved journalist Erik Sander, Danmarks Radio		
13:15-13:35	Assessing risks of chemicals to ecological systems – can we do it?	Valery E. Forbes Roskilde Universitetscenter, Institut for Biologi og Kemi	3.1
13:35-13:55	Kobberforurenede jord: Hvordan vurderer man farligheden?	Marianne Bruus og Janeck J. Scott-Fordsmand DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi	3.2
13:55-14:15	Partiel rangordning på baggrund af QSAR genererede data. Et værktøj til prioritering af kemikalier	Lars Carlsen ¹ , Peter B. Sørensen ² og Dorte B. Lerche ² ¹ Awareness Center, 4000 Roskilde ² DMU, Afd. for Systemanalyse	3.3
14:15-14:35	Biotest med <i>Acartia tonsa</i> - screening af hormonlignende og andre specifikt toksiske stoffer	Leah Wollenberger, Jane Bergstrøm og K. Ole Kusk Miljø & Ressourcer DTU	3.4
14:35-14:55	"Baltic Carrier" oliekatastrofen	Gunnar Pritzl, Maria Pécseli, Asger B. Hansen, Jan H. Christensen, Ellen Christiansen og Charlotte D. Jensen DMU, Afd. for Miljøkemi og Mikrobiologi	3.5
14:55-15:15	DNA skader - et vigtigt effektmål i økologisk risikovurdering	Jette Rank Roskilde Universitetscenter, Institut for Miljø, Teknologi og Samfund,	3.6
15:15-15:45	Kaffe/the		
15:45-16:05	En ny metode til prioritering af oprensning af forurenende grunde	Trine S. Jensen, Dorte B. Lerche og Peter B. Sørensen DMU, Afd. for Systemanalyse	3.7
16:05-16:25	Effekt af metalforurening på regnorme	Vibeke Simonsen og Janeck Scott-Fordsmand DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi	3.8
16:25-16:45	Udvaskning af glyphosat og metribuzin, vurderet ud fra danske markforsøg	Jeanne Kjær ¹ , Jørgen Ole Jørgensen ² og Preben Olsen ³ ¹ GEUS, Geokemisk Afdeling ² DMU ³ DJF, Afd. for Jordbrugssystemer	3.9
16:45-17:05	Biologiske processer i tjæreforurenede jord	Carsten Suhr Jacobsen GEUS	3.10
17:05-17:25	Naturlige plantetoksiner i jorden – thujon under <i>Thuja plicata</i>	Bjarne W. Strobel og Hans Christian B. Hansen Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole	3.11
17:25-17:30	Diskussion		

[Til forsiden](#)

Fredag den 23. august 2002 kl. 10:55-13:00

Auditorium 1

Session 3 (fortsat) Økotoksikologi og risikovurdering i vand			
Ordstyrere: Hans Løkke/DMU, Nils Bull/Kbhs. Amt, Alex Sonnenborg/GEUS og Poul Bjerregaard/SDU			
10:55-11:20	Kaffe/the		
11:20-11:40	Pesticider i vandløb og søer: Koncentrationer og effekter	Torben L. Lauridsen, Nikolai Friberg, Brian Kronvang og Hans L. Iversen DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi,	3.12
11:40-12:00	Forekomst af pesticider i 24 vandhuller i Århus Amt	Henrik Skovgaard Århus Amt, Natur- og Miljøkontoret	3.13
12:00-12:20	En undersøgelse spildevands hormonale påvirkning af kønsorganerne hos skalle og bækørred i Århus Amt	Lisette Bachmann Christiansen og Thomas Plesner, Århus Amt, Natur og Miljøkontoret	3.14
12:20-12:40	Bortrensning af steroidøstrogener i et moderne biologisk spildevandsrens anlæg	Henrik Andersen Danmarks Farmaceutiske Højskole	3.15
12:40-13:00	Økotoksikologiske effekter af kemiske stoffer i regnbetingede udledninger	Anne Munch Christensen og Anders Baun Miljø & Ressourcer DTU	3.16
Posterpræsentationer Session 3 Økotoksikologi og risikovurdering i jord og vand			
	Plantebiomarkørmønstre – Vurdering af vandplanter følsomhed overfor herbicidet metsulfuron methyl	Charlotte V. Kristensen ¹ , Helle Weber Ravn ¹ og Nina Cedergreen Forchhammer ² ¹ DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi, ² Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole	P3.1
	Plantebiomarkørmønstre – et screeningsprogram	Trine F. Christensen ¹ , Brigitte Diedrichsen ¹ , Anne Adersen ² , Helle Weber Ravn ¹ og Jan Buch Andersen ³ . ¹ DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi ² Danmarks Farmaceutiske Højskole ³ Biotech Line A/S	P3.2
	Plantebiomarkørmønstre - vurdering af herbicideksponering i randzoner	Helle Weber Ravn ¹ , Ingelise Lauridsen ¹ , Hans Løkke ¹ og Annette Baatrup-Pedersen ² ¹ DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi ² DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P3.3
	Videoregistrering af sublethale insekticideffekter hos dafnier	Ursula Friberg-Jensen, Kirsten Christoffersen og Gösta Nachman Københavns Universitet, Zoologisk Institut	P3.4
	Bromerede flammehæmmere – toksiske effekter på invertebrater	Leah Wollenberger ¹ , Magnus Breitholtz ² , Laurence Dinan ³ , K. Ole Kusk ¹ og Bengt-Erik Bengtsson ² ¹ Miljø & Ressourcer DTU ² Stockholm University, Institute of Applied Environmental Research ³ University of Exeter, Department of Biological Science	P3.5

[Til forsiden](#)

Fredag den 23. august 2002 kl. 9:00-13:00

Auditorium 2

Session 4 Natur og miljø i fjord og hav			
Ordstyrere: Bo Riemann/DMU, Harley Bundgaard Madsen/Fyns Amt og Katherine Richardson/AaU			
09:00-09:15	Indledning ved journalist Lars From, Jyllandsposten		
09:15-09:35	Marin økotoxikologi – baggrund og udfordringer	Ingela Dahllöf DMU, Afd. for Marin Økologi	4.1
09:35-09:55	Polycykliske aromatiske hydrocarboner i marine biota fra Grønland	M. Pécseli ¹ , G. Pritzl ¹ , J. Carstensen ² , G. Asmund ³ og J. Tang Christensen ⁴ ¹ DMU, Afd. for Miljøkemi og Mikrobiologi ² DMU, Afd. for Marin Økologi ³ DMU, Afd. for Arktisk Miljø ⁴ Århus Universitet	4.2
09:55-10:15	Bundfaunasammensætning afslører miljøfarlighed af belastede sedimenter	Flemming Møhlenberg DHI - Institut for Vand og Miljø	4.3
10:15-10:35	Metode til biologisk screening af råstofvindingsområder, havvindmølleparker, havdambrug, stenrev mm.	Henrik Lyng og Jan F. Nicolaisen Hedeselskabet	4.4
10:35-10:55	Vidensopsamling til beslutningstagere via avanceret matematisk modellering	Jesper Dørge og Ian Sehested Hansen DHI - Institut for Vand og Miljø	4.5
10:55-11:20	Kaffe/the		
11:20-11:40	Dyreliv på havbunden nu og for 100 år siden	Elsebeth Glob Fyns Amt	4.6
11:40-12:00	Reduktioner af næringsstofsbelastningen og vegetationsændringer i Odense Fjord.	Nanna Rask ¹ , Mikael Hjorth Jensen ¹ , Stig E. Pedersen ¹ og Michael Bo Rasmussen ² ¹ Fyns Amt, ² DMU	4.7
12:00-12:20	Påvirkning af stofomsætningen i hav- og fjordbunden under reduceret organisk belastning	Henrik Fossing ¹) og Peter Berg ²) ¹) DMU, Afd. for Marin Økologi ²) University of Virginia, Department of Environmental Sciences	4.8
12:20-12:40	Overvågning og forvaltning af europæiske havgræsser	Jens Borum Københavns Universitet, Ferskvands-Biologisk Laboratorium	4.9
12:40-13:00	Kvælstofdeposition til danske farvande i 2010	Thomas Ellermann, Ole Hertel og Carsten Ambelas Skjøth DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø	4.10
Posterpræsentationer Session 4 Natur og miljø i fjord og hav			
	Danmarks Marine Datakort	Karsten Dahl og Martin Larsen DMU, Afd. for Marin Økologi	P4.1
	AQUABASE – marinbiologisk database	Henrik Lyng Hedeselskabet	P4.2
	Næringssaltbegrænsning af søsalat (<i>Ulva lactuca</i>) i danske fjorde	Dorte Krause-Jensen ¹ , Morten Foldager Pedersen ² , Claus Jensen ¹ og Kurt Nielsen ³ ¹ DMU, Afd. for Marin Økologi ² Roskilde Universitetscenter, Institut for Biologi og Kemi ³ DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P4.3

[Til siden](#)

Fredag den 23. august 2002 kl. 9:00-13:00

Auditorium 3

Session 5 Luft, miljø og sundhed			
Ordstyrere: Ole Hertel/DMU, Anders Carlsen/Embedslæge i Viborg, Steffen Loft/Københavns Universitet			
09:00-09:15	Indledning ved journalist Jesper Tornbjerg, Politiken		
09:15-09:35	De nye EU direktiver om luftkvalitet	Finn Palmgren DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø	5.1
09:35-09:55	Fremskrivningsmodeller for luftemissioner	Jytte Boll Illerup ¹ , Katja Birr-Pedersen ¹ , Mette Hjort Mikkelsen ¹ , Morten Winther ¹ , Henrik Gundorph Bruun ¹ og Steen Gyldenkærne ¹ og Jørgen Fenhann ² , ¹ DMU, Afd. for Systemanalyse. ² Forskningscenter Risø	5.2
09:55-10:15	Use of exposure simulation models and health registers integrated with GIS	Arne Poulstrup og Henrik L. Hansen Embedslægerne, Vejle Amt	5.3
10:15-10:35	Modellering af personlig eksponering for trafikskabt luftforurening vha. GIS og GPS	Steen Solvang Jensen ¹ , Ole Hertel ¹ , Martin Hvidberg ¹ , Uffe Kousgaard ² og Henning Sten Hansen ² ¹ DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø ² DMU, Afd. for Systemanalyse	5.4
10:35-10:55	DEHM - et modelværktøj til vurdering af luftforurening	Lise M. Frohn, Jesper H. Christensen, Jørgen Brandt, Camilla Geels og Kaj Mantzius Hansen DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø	5.5
10:55-11:20	Kaffe/the		
11:20-11:40	Luftforureningsudsigter og trafikscenarier	Jørgen Brandt ¹ , Jesper H. Christensen ¹ , Lise M. Frohn ¹ , Camilla Geels ¹ , Martin Fischer ² og Michael Bloksgaard Christensen ² ¹ DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø ² Aalborg Kommune, Teknisk Forvaltning, Trafik- og vejafdelingen	5.6
11:40-12:00	Eksponering for luftforureningskomponenter målt med biomarkører i en skiferoliemine i Estland	Lisbeth E. Knudsen, Annie Jensen, Mette Sørensen, Jason Poole, Vladimir Muzyka og Steffen Loft, Københavns Universitet, Institut for Folkesundhedsvidenskab	5.7
12:00-12:20	Helbredseffekter af partikulær luftforurening i Danmark - et forsøg på kvantificering	Ole Raaschou-Nielsen, ¹ Finn Palmgren, ² Steen Solvang Jensen, ² Peter Wählin, ² Ruwim Berkowicz, ² Ole Hertel, ² Marie-Louise Vrang ³ og Steffen Loft ³ ¹ Kræftens Bekæmpelse ² DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø ³ Københavns Universitet, Institut for Folkesundhedsvidenskab	5.8
12:20-12:40	Hvordan beskriver vi partikelforureningen i relation til sundhed?	Peter Wählin og Finn Palmgren DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø	5.9
12:40-13:00	Luftforurening og akut sygelighed i Odense	Torben Sigsgaard ¹ , Ole Hertel ² , P. Kjærsgaard ³ og Arne Høst ³ ¹ Århus Universitet, Institut for Miljø- og Arbejdsmedicin ² DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø ³ Odense Universitetshospital	5.10

Posterpræsentationer Session 5 Luft, miljø og sundhed

	Personlig eksponering for fine partikler	Anne Frøsig Astma-Allergi Forbundet	P5.1
	Akkumulering af atmosfærisk kviksølv i Arktis	Henrik Skov ¹ , Michael E. Goodsite ¹ , Michael R. B. Larsen ¹ , Jesper Christensen ¹ , Anders Feilbergh ² og Gerald Geernaert ³ ¹ DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø ² Forskningscenter Risø ³ Los Alamos National Laboratory, Institute of Geophysics and Planetary Physics	P5.2
	Afdrift og fordampning af 10 herbicider efter sprøjtning	Sandra C.K. Carlsen og Niels Henrik Spliid Danmarks JordbrugsForskning, Forskningscenter Flakkebjerg	P5.3

[Til forsiden](#)

Fredag den 23. august 2002 kl. 9:00-13:00

Auditorium 4

Session 6 Effekter af globale miljø- og klimaforandringer

Ordstyrere: Jes Fenger/DMU, Per Roed Jakobsen/Kystdirektoratet, Ib Johnsen/KU, Poul Harremoës/DTU

09:00-09:15	Indledning ved journalist Jan Bahlmann, Ingeniøren		
09:15-09:35	Modelsimuleringer af atmosfærisk CO ₂ over Europa	Camilla Geels, Jesper H. Christensen, Jørgen Brandt og Lise M. Frohn DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø	6.1
09:35-09:55	Kulstofbinding i skov- og landbrugsøkosystemer	Kim Pilegaard ¹ , Niels Otto Jensen ¹ , Teis N. Mikkelsen ¹ og Helge Ro-Poulsen ² ¹ Forskningscenter Risø ² Københavns Universitet, Botanisk Institut	6.2
09:55-10:15	Towards the systematic use of marine paleo climate data for improving global change projections by climate models	Christoph Heinze DMU, Afd. for Marin Økologi	6.3
10:15-10:35	Regionale simuleringer af drivhuseffektens påvirkning af temperatur- og nedbørsfordeling	Ole Bøssing Christensen og Jens Hesselbjerg Christensen Danmarks Meteorologiske Institut	6.4
10:35-10:55	Økologisk modellering af konsekvenserne af vejr- og klimaforandringer i de danske farvande: Præsentation af et koncept baseret på Farvandsmodellen	Karen Edelvang, Anders Erichsen, Kim Gustavson og Karl Iver Dahl-Madsen DHI – Institut for Vand og Miljø	6.5
10:55-11:20	Kaffe/the		
11:20-11:40	Interaktioner mellem forurening og klima: Hvad betyder miljøfremmede stoffer for organismers evne til at tolerere ekstremt klima?	Martin Holmstrup og Christian F. Damgaard DMU, Afd. for Terrestrisk Økologi	6.6
11:40-12:00	Konsekvenser af vejr- og klimaforandringer for vandmiljøet. Et projekt under initiativet: Større Tværgående Forskergrupper	Morten Søndergaard Københavns Universitet, Ferskvandsbiologisk Laboratorium	6.7
12:00-12:20	UV-B strålingens betydning for den højarktiske vegetation i Nordøstgrønland	Teis N. Mikkelsen ¹ , Helge Ro-Poulsen ² og Linda Bredahl ² ¹ Forskningscenter Risø ² Københavns Universitet, Botanisk Institut	6.8
12:20-12:40	Konsekvenser af klimaændringer for havmiljøet omkring Danmark	Erik Buch Danmarks Meteorologiske Institut	6.9
12:40-13:00	Konsekvenser af klimaændringer for europæisk landbrugspolitik	Jørgen E. Olesen Danmarks JordbrugsForskning	6.10

[Til forsiden](#)

Posterpræsentationer Session 6 Effekter af globale miljø- og klimaforandringer

	Dansk tilpasning til et ændret klima	Jes Fenger og Povl Frich DMU	P6.1
	Ændret klima vil påvirke vore naturlige økosystemer – hvordan undersøger vi det ? VULCAN – et fælleseuropæisk projekt	Claus Beier ¹ og Inger Kappel Schmidt ² ¹ Forskningscenter Risø, ² Forskningscentret for Skov & Landskab	P6.2
	Hedeøkosystemet er sensitivt overfor forhøjet temperatur og forlænget sommertørke	Inger Kappel Schmidt ¹ , Claus Beier ² og Torben Riis-Nielsen ¹ ¹ Forskningscentret for Skov & Landskab ² Forskningscenter Risø	P6.3
	Plantefysiologiske effekter af UV-B stråling på to arter i Nordøstgrønland	Linda Bredahl ¹ , Teis N. Mikkelsen ² og Helge Ro-Poulsen ¹ ¹ Københavns Universitet, Botanisk Institut ² Forskningscenter Risø	P6.4
	Hvad betyder den atmosfæriske ozonkoncentration for ozonoptagelsen i planter?	Teis N. Mikkelsen ¹ og Helge Ro-Poulsen ² , Niels Otto Jensen ¹ , Mads F. Hovmand ³ og Kim Pilegaard ¹ ¹ Forskningscenter Risø ² Københavns Universitet, Botanisk Institut ³ Forskningscentret for Skov & Landskab	P6.5
	Klima og fødekæder i arktiske søer - et eksempel fra Nordøstgrønland	Kirsten Christoffersen ¹ og Erik Jeppesen ² ¹ Københavns Universitet, Ferskvandsbiologisk Laboratorium ² DMU, Afd. for Ferskvandsøkologi	P6.6
	Sea level rise in Denmark - technical and political aspects	Jes Fenger ¹ , Erik Buch ² og Per Roed Jakobsen ³ ¹ DMU, Afd. for Atmosfærisk Miljø ² Danmarks Meteorologiske Institut ³ Kystdirektoratet	P6.7

[Til forsiden](#)

Torsdag den 22. august 2002 kl. 13:00-17:30

Auditorium 4

Session 7 Miljøøkonomi, miljøsociologi, integrerede analyser og indikatorer

Ordstyrere: Hanne Bach/DMU, Alex Dubgaard/KVL, Peter Bosch/EEA

13:00-13:15	Indledning ved journalist Ebbe Sønderriis, Information		
13:15-13:35	Borgerdeltagelse på miljøområdet – Miljøsociologiske bidrag og danske erfaringer	Jeppe Læssøe DMU, Afd. for Systemanalyse	7.1
13:35-13:55	Mobilitet og miljø	Mette Jensen DMU, Afd. for Systemanalyse	7.2
13:55-14:15	Miljømærknings betydning for forbrugers valg	Thomas Bue Bjørner og Lars Gårn Hansen AKF	7.3
14:15-14:35	Natur- og miljøforvaltning baseret på frivillige aftaler	Egon Noe DJF, Afd. for Jordbrugssystemer	7.4
14:35-14:55	Towards a holistic assessment and consideration of environmental problems	Thomas G. Whiston Roskilde Universitetscenter, Institut for Miljø, Teknologi og Samfund	7.5
14:55-15:15	Prioritering af miljøindsats	Peter B. Sørensen, Trine S. Jensen, Patrik Fauser, Marianne Thomsen, Steen Gyldenkærne og Dorte Lerche DMU, Afd. for Systemanalyse	7.6
15:15-15:45	Kaffe/the		
15:45-16:05	Værdisætning af pesticidanvendelsens natureffekter	Berit Hasler ¹ , Jesper S. Schou ² , Pernille Kaltoft ² , Henrik Vetter ³ , Anna Bodil Hald ² og Christian Andreasen ⁴ ¹ AKF ² DMU, Afd. for Systemanalyse ³ Statsbiblioteket ⁴ KVL	7.7
16:05-16:25	Nyt økonomisk værktøj til regulering af transport	Ole Kveiborg Danmarks Transportforskning	7.8
16:25-16:45	Økonomisk værdisætning af de samfundsmæssige effekter ved affaldsbehandling	Niels Dengsøe DMU, Afd. for Systemanalyse	7.9
16:45-17:05	Regionale fordelingsvirkninger af miljø- og energifgifter	Henrik K Jacobsen Roskilde Universitetscenter	7.10
17:05-17:25	Videnskab og politik. Om vilkårene for videnskabelig rådgivning i et politisk system	Peder Agger Roskilde Universitetscenter	7.11
17:25-17:30	Diskussion		
Poster Session 7 Miljøøkonomi, miljøsociologi, integrerede analyser og indikatorer			
	Biodiversitetsbeskyttelse og økonomi – en effektivitetsanalyse	Niels Strange ¹ , Jacob Kahl Jepsen ¹ , Carsten Rahbek ² og Mette Palitzsch Lund ² ¹ KVL, Institut for Økonomi, Skov og Landskab ² Københavns Universitet, Zoologisk Museum	P7.1

[Til forsiden](#)